

בבית המשפט העליון

רע"א 1226/17

לפני: כבוד השופט מ' מזוז

המבקש: יונתן בן-עמי

נגד

המשיבה: האוניברסיטה הפתוחה - הלשכה המשפטית

בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי
בחיפה מיום 8.1.2017 ברת"ק 42578-11-16 (ע"י השופטת
'ב' טאובר)

בשם המבקש: עו"ד אופיר לב

החלטה

1. בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט המחוזי בחיפה (השופטת 'ב' טאובר) מיום 8.1.2017 ברת"ק 42578-11-16, בגדרה נדחתה בקשת רשות ערעור שהגיש המבקש על פסק דינו של בית משפט לתביעות קטנות בחיפה (השופט 'ש' בנג'ור) מיום 2.11.2016 בת"ק 8130-06-16.

2. המשיבה (להלן: האוניברסיטה), אשר המבקש למד במוסדותיה בשנים 2013-2007, שלחה למבקש הודעות דואר אלקטרוני שונות, גם לאחר שסיים את לימודיו. לטענת המבקש, הודעות אלו מהוות "דבר פרסומת", כהגדרתו לפי חוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב-1982 (להלן: חוק התקשורת או החוק), אשר נשלח אליו מבלי שהסכים לקבלו. בהודעות ציינה המשיבה כי על מנת להפסיק לקבל הודעות אלו יש להיכנס לאתר האינטרנט שלה, להזין שם משתמש וסיסמא, ולסמן שברצונו להפסיק לקבל את ההודעות. המבקש דרש מהאוניברסיטה בהודעת דואר אלקטרוני חוזרת שתסיר אותו מרשימת הדיוור שלה, אך ההודעות לא חדלו מלהגיע.

3. נוכח האמור הגיש המבקש תביעה נגד האוניברסיטה על סך 33,000 ש"ח, לפי סעיף 30א לחוק. בית משפט לתביעות קטנות בחיפה דחה את תביעת המבקש, תוך שקבע כי המבקש מושתק מלטעון נגד הפרסומים, מאחר שהוא הסכים לקבלם באמצעות חתימתו על מסמך ההרשמה לאוניברסיטה.

המבקש הגיש בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט לתביעות קטנות. בית המשפט המחוזי בחיפה דחה את בקשת הרשות לערער, וקבע כי רשות ערעור על פסק דין של בית המשפט לתביעות קטנות תינתן רק במקרים חריגים ביותר שבהם נפל פגם מהותי. למעלה מן הצורך ולגופו של ענין, קבע בית המשפט כי ההודעות ששלחה האוניברסיטה אכן אינן עולות לכדי "דבר פרסומת", כהגדרת החוק, אך גם אילו היו הן עונות על הגדרה זו, הרי שהמבקש נתן את הסכמתו לקבלן. עוד העיר בית המשפט, כי נוכח העובדה שהאוניברסיטה היא מוסד חינוכי מוכר שפועל כמלכ"ר, ומאחר שמטרת ההודעות ששלחה הייתה שמירה על קשר עם סטודנטים ובוגרים של המוסד, הרי ש"טוב עשה בית משפט קמא את דחה את התביעה וזאת נוכח ההשלכות שצפויות להתקבל ככל שהתביעה הייתה מתקבלת".

4. כעת מונחת לפני בקשת רשות ערעור שהגיש המבקש על החלטתו של בית המשפט המחוזי. לטענת המבקש, בקשתו מצדיקה מתן רשות ערעור ב"גלגול שלישי", וזאת מאחר ש"קיימת חשיבות ציבורית ועניינית לבעיה המשפטית העולה מהענין ונובעת מהחרגתו של בית משפט קמא את כלל המוסדות האקדמאיים מהחוק, באופן המעניק להם חסינות ממנו". עוד טוען המבקש, בין היתר, כי יש לקבוע כי לפחות חלק מההודעות שנשלחו אליו על ידי האוניברסיטה הינו "דבר פרסומת" כמשמעותו בחוק, ומאחר שהמבקש ביקש להסירן, אזי יש לקבל את תביעתו נגד האוניברסיטה.

5. אין בבקשה זו כל ממש, ומוטב היה לה שלא הוגשה, ומשהוגשה – דינה להידחות.

6. כידוע, על בקשות רשות לערער ב"גלגול שלישי" חלה אמת מידה מצמצמת, לפיה רשות ערעור תינתן רק כאשר הבקשה מעוררת שאלה משפטית בעלת חשיבות עקרונית החורגת מעניינם של הצדדים הישירים למחלוקת (ר"ע 103/82 חניון חיפה בע"מ נ' מצת אור (הדר חיפה) בע"מ, פ"ד לו(3) 123 (1982)). דברים אלה נכונים ביתר שאת כשמדובר בבקשת רשות ערעור על פסק דין של בית משפט לתביעות קטנות, אז הרשות לערער תינתן "במשורה שבמשורה, עוד ביתר קפדנות מאשר בבקשות רשות

ערעור 'רגילות', ואך בעוול זועק, או שאלה משפטית בדרגת חשיבות גבוהה ביותר", נוכח תכליתו הייחודית של מוסד התביעה הקטנה, לקיים הליך חסכוני ומהיר (רע"א 8144/04 בודק נ' בשקירוב, פסקה ט' (20.3.2005)). הבקשה שלפני אינה עומדת באמות מידה מחמירות אלו.

בניגוד לנטען על ידי המבקש, בית המשפט המחוזי לא החרוג את "כלל המוסדות האקדמיים מהחוק, באופן המעניק להם חסינות ממנו". כל שקבע בית המשפט הוא כי נוסף לנימוקיו של בית המשפט לתביעות קטנות לדחיית התביעה, קיימים גם "שיקולים מערכתיים" המצדיקים את אי קבלתה, שכן "ככל שהתביעה הייתה מתקבלת היה הדבר מוביל להצפתם של בתי המשפט בתביעות רבות של סטודנטים ו/או בוגרים של המוסדות האקדמיים בגין קבלת הודעות עדכון מאותם מוסדות ומאידך היה נמנע מן הסטודנטים ו/או הבוגרים קשר משמעותי ומידע תורם אותו מבקשים מוסדות הלימוד לחלוק עם סטודנטים ובוגרי המוסד הלימודי".

אין מדובר בענייננו בגוף מסחרי או אחר המציף את הפרט בהודעות פרסומיות שלא בהסכמתו, אלא בגוף ציבורי חינוכי השולח הודעות עדכון למי שנמנה על בוגריו. לא לתכלית זו חוקק סעיף 30 לחוק.

7. אשר על כן, הבקשה לרשות ערעור נדחית. המבקש ישא בהוצאות לטובת אוצר המדינה בסך 1500 ש"ח.

ניתנה היום, י"ד באדר התשע"ז (12.3.2017).

ש ו פ ט